

VISAGINO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL VISAGINO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO 2023 METŲ
SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2023 m. kovo __ d. Nr. TS-____
Visaginas

Visagino savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 18 punktu, 16 straipsnio 2 dalies 40 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 41 straipsnio 1, 2 dalimis, 63 straipsnio 5 punktu ir atsižvelgdama į Visagino savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos 2023 m. sausio 18 d. protokolą Nr. 9-140, **n u s p r e n d ž i a :**

Patvirtinti Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo 2023 metų specialiąją programą (pridedama).

Savivaldybės meras

Erlandas Galaguz

VISAGINO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO 2023 METŲ SPECIALIOJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo 2023 metų specialioji programa (toliau – Programa) yra visuomenės sveikatos projektų (toliau – Sveikatos projektai) finansavimo šaltinis.

2. Programos paskirtis – plėtoti visumą organizacinių, socialinių ir sveikatinimo priemonių, padedančių vykdyti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti ir stiprinti visuomenės sveikatą, kaupti ir skleisti žinias apie sveikatą, skatinti bendruomenės sveikatingumą, dalyvavimą propaguojant sveiką gyvenseną, sveikatos stiprinimą.

3. Programa parengta atsižvelgiant į Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos patvirtinimo“, Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2021 metų ataskaitos, patvirtintos Visagino savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-225 „Dėl Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2021 metų ataskaitos patvirtinimo“, duomenis.

4. Programos įgyvendinimas padės skatinti gyventojų atsakomybę už savo sveikatą, formuoti aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, prisidės prie gyventojų sergamumo, neįgalumo ir mirtingumo, kurį lemia neteisinga žmonių gyvensena, elgsena, neigiami aplinkos veiksniai, mažinimo. Programa turėtų prisidėti prie to, kad gyventojams būtų lengviau prieinama informacija, ir taip padidinti jų gebėjimą priimti geriausiai jų interesus atitinkančius sprendimus.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

5. Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, visuomenės sveikatos būklę lemia: 50 proc. – žmonių gyvensena, 20 proc. – juos supanti aplinka, 20 proc. – genetinis paveldimumas ir 10 proc. – sveikatos priežiūros tarnybų veikla. Pasaulio sveikatos organizacija yra apskaičiavusi, kad Lietuvoje 18 proc. mirčių yra susijusios su tabako vartojimu, 12 proc. – su nepakankamu vaisių ir daržovių vartojimu, 11 proc. – su alkoholiu, 10 proc. – su atsivoriu, 9 proc. – su fizinės veiklos stoka.

6. Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2021 m. ataskaitoje, patvirtintoje Visagino savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-225 „Dėl Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2021 metų ataskaitos patvirtinimo“, pateikiami rodikliai atspindi, kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos tikslai bei jų uždaviniai.

7. Atlikus Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2021 m. duomenų analizę nustatyta, kad rodikliai, atspindintys geriausią situaciją, yra šie:

7.1. mirtingumas dėl savižudybių/standartizuotas mirtingumo dėl savižudybių rodiklis (X60-X84) 100 000 gyv.;

7.2. bandymų žudytis skaičius (X60-X64, X66-X84) 100 000 gyv.;

7.3. sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv.;

7.4. asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, sk. 10 000 gyv. darbingo amžiaus žmonių;

7.5. gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais;

- 7.6. gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gaminiais;
- 7.7. sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv.;
- 7.8. kūdikių (vaikai iki 1m. amžiaus) mirtingumas 1000 gyvų gimusių kūdikių;
- 7.9. 2 m. vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina 1 dozė) skiepijimosi apimtys;
- 7.10. 1 m. vaikų DTP3 (diferencijos, stabligės, kokliušo, poliomielite, Haemophilus influenzae B skiepijimo vakcinos 3 dozės) skiepijimo apimtys;
- 7.11. tikslinės populiacijos dalis (proc.) dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje;
- 7.12. vaikų, neturinčių éduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.);
- 7.13. paauglių (15–17 m.) gimdymų sk. 1000 15-17 m. mot.;
- 7.14. tikslinės populiacijos dalis (proc.) dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje;
- 7.15. tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje;
- 7.16. tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje.
8. Didžioji dalis Visagino savivaldybės rodiklių reikšmių patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę, tačiau į juos taip pat reikėtų atkreipti dėmesį:
- 8.1. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė;
- 8.2. ilgalaikio nedarbo lygis, proc.;
- 8.3. gyventojų skaičiaus pokytis 1000 gyv.;
- 8.4. mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1000 gyv.;
- 8.5. socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1000 gyv.;
- 8.6. susižalojimo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyv.;
- 8.7. mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65–W74) 100 000 gyv.;
- 8.8. mirtingumas dėl nukritimo (W00–W19) 100 000 gyv.;
- 8.9. standartizuotas mirtingumo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00-W19) 100 000 gyv.;
- 8.10. mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyv.;
- 8.11. standartizuotas mirtingumo dėl transporto įvykių rodiklis (V00-V99) 100 000 gyv.;
- 8.12. pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyv.;
- 8.13. transporto įvykiuose patirtų traumų (V00-V99) sk. 100 000 gyv.;
- 8.14. mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 100 000 gyv.;
- 8.15. standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 100 000 gyv.;
- 8.16. išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyv.;
- 8.17. išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyv.;
- 8.18. slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius;
- 8.19. apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis 1 gyventojui;
- 8.20. sergamumas ŽIV ir LPL (B20-B24, A50-A54) 10 000 gyv.;
- 8.21. tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje.
9. Dalies rodiklių reikšmės patenka į prasčiausių savivaldybių kvintilių grupę:
- 9.1. išvengiamas mirtingumas (proc.);
- 9.2. mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų 2021 m.;

- 9.3. mirtingumas dėl išorinių priežasčių/standartizuotas mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodiklis (V00-Y98) 100 000 gyv.;
- 9.4. darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.;
- 9.5. sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A09) 10 000 gyv.;
- 9.6. į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui;
- 9.7. mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu/standartizuotas mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, rodiklis 100 000 gyv.;
- 9.8. nusikalstamos veiklos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai) 100 000 gyv.;
- 9.9. kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis proc.;
- 9.10. šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų sk., 10 000 gyv.;
- 9.11. mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų/standartizuotas mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis (I00-I99) 100 000 gyv.;
- 9.12. mirtingumas nuo piktybinių navikų/standartizuotas mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C96) 100 000 gyv.;
- 9.13. sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.
10. Programos siekiai – sveikatos ugdymas ir ligų profilaktika: sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas, sergamumo ir mirtingumo mažinimas, sveikos ir saugios aplinkos kūrimas, glaudesnis visų partnerių bendradarbiavimas.

III SKYRIUS PROGRAMOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI

11. Programos finansavimo šaltiniai:
- 11.1. savivaldybės biudžeto lėšos;
- 11.2. 20 procentų savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų – 9 200 Eur;
- 11.3. nepanaudotos 2023 metų savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos, skirtos Visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai – 3 604 Eur;
- 11.4. savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos;
- 11.5. kitos teisėtai įgytos lėšos.

IV SKYRIUS PROGRAMOS PRIORITETAI

12. Programos lėšų naudojimo prioritetinės sritys 2023 metams, kurias nustatė Visagino savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba:
- 12.1. užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė;
- 12.2. sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija;
- 12.3. fizinio aktyvumo skatinimas;
- 12.4. nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija (tarp jų ir pirmosios pagalbos teikimas);
- 12.5. sveikatai žalingos elgsenos prevencija (rūkymo, alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija ir kt.).

V SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

13. Programos tikslas – remti visuomenės sveikatos priežiūros priemones, mažinančias gyventojų sergamumą, vykdyti prevencines priemones visuomenės sveikatos srityje, finansuojant savivaldybės remiamas visuomenės sveikatos veiklas.

14. Programos uždaviniai:
- 14.1. finansuoti užkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės priemonės;
 - 14.2. remti fizinį aktyvumą skatinančias iniciatyvas;
 - 14.3. finansuoti nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencijos (tarp jų ir pirmosios pagalbos teikimo) veiklas;
 - 14.4. finansuoti veiklas, didinančias psichinės sveikatos stiprinimą;
 - 14.5. remti žalingos elgsenos prevencijos iniciatyvas.

VI SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

15. Programos sveikatos projektų atranką vykdo ir projektų vertinimą atlieka Visagino savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba.

16. Metinę ataskaitą apie Programos priemonių vykdymą Visagino savivaldybės administracijos savivaldybės gydytojas pateikia Visagino savivaldybės tarybai ir Higienos institutui Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

17. Programoje numatytos priemonės įgyvendinamos pagal Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais nustatytas tvarkas, pavedimus, įgaliojimus ar kitus nurodymus.

VII SKYRIUS LAUKIAMI REZULTATAI

18. Programa prisidės prie aktyvaus visuomenės požiūrio į sveikatą formavimo, visuomenės informuotumo ligų prevencijos ir sveikos gyvensenos klausimais, sveikatos pavojų šaltinių šalinimo. Gyventojams bus lengviau prieinama informacija, padidės jų gebėjimas priimti geriausius sveikatą stiprinančius sprendimus.

VIII SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO EFEKTYVUMO VERTINIMO KRITERIJAI

19. Programos įgyvendinimo efektyvumo vertinimo kriterijai:
- 19.1. finansuotų Sveikatos projektų skaičius (ne mažiau nei 12);
 - 19.2. renginių (konsultacijų, informacinių renginių, akcijų ir pan.) skaičius (ne mažiau nei 80);
 - 19.3. asmenų, dalyvavusių fizinio aktyvumo skatinimo, psichikos sveikatos stiprinimo, užkrečiamųjų ligų prevencijos veiklose, skaičius (ne mažiau nei 350);
 - 19.4. asmenų, dalyvavusių nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencijos veiklose, skaičius (ne mažiau nei 50);
 - 19.5. asmenų, dalyvavusių sveikatai žalingos elgsenos prevencijos (rūkymo, alkoholio ir kitų psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos), renginiuose, skaičius (ne mažiau nei 200);
 - 19.6. informavimo ir viešinimo priemonių (straipsnių spaudoje, informacinių laidų, leidinių ir pan.) skaičius (ne mažiau nei 40).

IX SKYRIUS GALIMOS NESĖKMĖS

20. Per metus numatomos priemonės ar priemonėms skiriamos lėšos gali keistis dėl įvairių priežasčių – teisės aktų pakeitimų, naujai patvirtintų valstybinių sveikatos programų, įplaukų dydžio ir kt.

**X SKYRIUS
PROGRAMOS PRIEINAMUMAS VISUOMENEI**

- 21. Savivaldybės interneto svetainėje bus paskelbta:
 - 21.1. Visagino savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta Programa;
 - 21.2. Programos Sveikatos projektų konkursas, Sveikatos projektų paraiškų teikimo terminai, teikimo būdai ir paraiškos formos;
 - 21.3. informacija apie finansuojamas Programos visuomenės sveikatos priemones.

**XI SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ**

- 22. Už Programos įgyvendinimo organizavimą atsako Visagino savivaldybės administracija.
 - 23. Už Programos Sveikatos projektų atrankos vykdymą ir Sveikatos projektų vertinimą atsakinga Visagino savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba.
 - 24. Už Programos lėšų apskaitą atsako Visagino savivaldybės administracija.
-

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Visagino savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Visagino savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo 2023 metų specialiosios programos patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-03-10 Nr. TS-29
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Erlandas Galaguz Savivaldybės meras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-03-15 11:51
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-03-15 11:52
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-10 12:46 - 2024-04-08 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	2023 03 10 sprend 29 programa.docx
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20230313.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2023-04-05)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2023-04-05 nuorašą suformavo Simona Budraitienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-